

Ефективне формування та використання ресурсів підприємства викликає потребу оцінки ефективності фінансових проектів на рівні окремих підприємств. При оцінці ефективності формування і використання ресурсів важливо оцінити терміни та обсяги вкладених фінансових ресурсів і отриманого прибутку. Процес вкладення капіталу передбачає його повернення шляхом прибуткової діяльності, що може відбуватися паралельно, послідовно чи інтервально.

У кожному з варіантів передбачено вкладення певної суми ресурсів і отримання прибутку. За умови послідовного перебігу вказаних процесів повну суму прибутку отримують після завершення інвестування. Паралельний перебіг процесів найтрадиційніший, оскільки сума отриманого прибутку зростає за умови зростання суми фінансування і відбувається взаємозалежно в часі. За умови інтервального перебігу визначених процесів між терміном фінансування й отримання прибутку є відрізок часу.

Жоден з існуючих методів оцінки ефективності використання фінансових ресурсів не є універсальним, кожен з них має свої позитивні і негативні сторони. Орієнтація на якийсь один або кілька критеріїв залежить не лише від значення, а й від політики підприємства.

Ефективність фінансування підприємства не абияк визначається стратегією формування ресурсів, що залежить від форми власності, виду діяльності територіального розміщення та інших факторів впливу. Очевидно зростання частки власних фінансових ресурсів що до позичених та залучених ресурсів дає змогу зробити висновок про зростання ефективності фінансування підприємства.

СУТНІСТЬ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Гаранжа Н.В., студентка ОКР „Магістр”, спец. „Фінанси”*

**Науковий керівник – Черненко Л.В., к.е.н., доцент*

В сучасних умовах економіки України гостро постає питання нестабільності та погіршення фінансового стану підприємств. Однією з основних причин виникнення кризових явищ на підприємстві є низький рівень фінансового менеджменту, а фактором, що зумовлює прийняття помилкових управлінських рішень, є відсутність ефективної системи фінансового аналізу і, зокрема, аналізу грошових потоків підприємств [1, с. 28]. У зв'язку з цим особливого значення набуває поняття “грошовий потік”, яке привертає увагу багатьох практиків і науковців. Важливість дослідження проблеми формування грошових потоків обумовлюється тим, що обслуговують господарську діяльність підприємства в усіх її напрямках. Грошові потоки підприємств є важливими об'єктами фінансового управління, від яких залежить розвиток підприємства та кінцевий результат його господарської діяльності [2, с. 50].

Вивченням та дослідженням питань сутності грошових потоків підприємств та їх оптимізації в теоретичному і практичному аспектах зай-

маються такі відомі українські вчені, як О. Васюренко [1], Л. Лігоненко [4], В. Ясишена [5] та інші вітчизняні економісти.

В цілому “грошовий потік” можна представити як систему “фінансового кровообігу” господарського організму підприємства. Ефективно організовані грошові потоки підприємства є найважливішим симптомом його “фінансового здоров’я”, передумовою досягнення високих кінцевих результатів господарської діяльності [5, с. 321].

За визначенням Васюренко О., “грошовий потік” - це фактичні чисті готівкові кошти, які надходять у фірму (чи витрачаються нею) протягом деякого визначеного періоду [1, с. 28].

Лігоненко Л. розглядає грошовий потік як вхідний і вихідний, а різниця між ними утворює прибуток. Вхідний грошовий потік – це надходження від реалізації продукції та інші надходження. Вихідний грошовий потік – це виплата заробітної плати, платежі субпідрядникам і постачальникам та інші [4, с. 126].

За визначенням В. Ясишеної, грошовий потік підприємства представляє собою сукупність розподілених надходжень і виплат грошових коштів за окремими інтервалами періоду часу, що розглядається, генерованих його господарською діяльністю, рух яких пов’язаний з факторами часу, ризику і ліквідності [5, с. 321].

Проблема оптимізації фінансування сучасних підприємств та грошових потоків, які обслуговують і забезпечують їх різнобічну діяльність є надзвичайно важливою і потребує ефективного вирішення. До основних цілей оптимізації грошових потоків відносять:

- забезпечення збалансованості обсягів грошових потоків;
- забезпечення синхронності формування грошових потоків у часі;
- забезпечення зростання чистого грошового потоку.

Спроможність в організації ефективного фінансування та грошового обороту на підприємстві визначається сукупністю як зовнішніх, так і внутрішніх факторів. До зовнішніх факторів можна віднести загальну проблему неплатежів, низький рівень виробництва та купівельної спроможності, несприятливі умови кредитування, недосконалість податкової політики. Внутрішніми факторами, що впливають на грошовий оборот підприємства є: висока частка умовно-постійних витрат у собівартість продукції, як результат недозавантаженості виробничих потужностей; енерго- та трудозатратність, низька якість вітчизняної продукції; “тонізація” частини господарського обороту; відсутність джерел довготермінового фінансування капіталовкладень [3, с. 135].

В основі оптимізації грошових потоків підприємства повинна бути збалансованість обсягів позитивного та негативного грошових потоків. Відсутність такої збалансованості призводить до утворення дефіцитного і надлишкового грошового потоку, що однаково негативно впливає на діяльність підприємства.

Можливо також виділити відповідні заходи, що сприятимуть оптимізації грошових потоків:

- удосконалення фіскальної політики, зокрема зниження податкового тиску та максимальне спрощення процедур податкового адміністрування;

- модернізація та структурна перебудова виробничого потенціалу, зниження його енерго- та матеріаломісткості;
- створення необхідних умов для легалізації коштів “тіньових” капіталів;
- забезпечення надійності правової захищеності підприємницької діяльності, припинення практики постійних змін чинного законодавства;
- підтримка виробництва за рахунок стимулювання споживчого попиту населення, розширення частки платоспроможності внутрішнього ринку.

Таким чином, одним із найбільш важливих і складних етапів управління грошовими потоками підприємства є їх оптимізація. Збалансування усіх видів грошових потоків на основі урахування як зовнішніх, так і внутрішніх факторів сприятиме підвищенню ефективності управління грошовими засобами, результатів фінансово-господарської діяльності підприємств.

Список використаних джерел

1. Васюренко О. В. Деякі характеристики грошових потоків підприємства / Васюренко О. В., Азаренко Г. М. // Фінанси України. – 2009. – №19. – С. 28-33.
2. Грилицька А. Модель оптимізації грошових залишків та аналіз руху грошових коштів / А. Грилицька // Економіст. – 2008. – №9. – С. 50-53.
3. Довбня С. Б. Модель комплексної оптимізації фінансування підприємства / С. Б. Довбня // Фінанси України. – 2006. – №5. – С. 134-137.
4. Лігоненко Л. О. Управління грошовими потоками : навч. посіб. / Л. О. Лігоненко, Г. В. Ситник – К. : Либідь, 2007. – 255 с.
5. Ясишена В.В. Сутність грошових потоків підприємств та їх класифікація / В.В. Ясишена // Економічний аналіз. – 2008. – №2. – С. 321-324.

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Григор'єв В.В., студент ОКР «Магістр», спец. «Фінанси» *

**Науковий керівник – Чумак В. Д., к.е.н., доцент*

Роль малого бізнесу в економічному житті України зростає. Малий бізнес дає широку свободу ринкового вибору, забезпечує швидку окупність витрат виробництва, оперативно реагує на зміну споживчого попиту, дає можливість подолати галузевий монополізм виробництва, забезпечує конкуренцію на ринку, допомагає наповнити ринок товарами і послугами, на які є попит.

Розглядаючи організацію системи фінансового менеджменту слід зауважити, що дана система має свої відмінні риси, притаманні малому бізнесу. Найважливішими з них є: фінансові ресурси малих підприємств формуються за рахунок коштів працюючих, а також прибутку, одержаного внаслідок діяльності малого підприємства; основним залученим джерелом формування фінансових ресурсів малого підприємства є кредиторська заборгованість у розрахунках з постачальниками; у малих підприємств вища, порівняно з великим виробництвом, питома вага готівкових коштів і водночас